

Plenum

Tisdag 25.10.2016 kl. 14.04—20.39

22. Regeringens proposition med förslag till lag om statsborgen för gårdsbruksenheter under åren 2016 och 2017 och till lagar om ändring av 25 § i lagen om strukturstöd till jordbruket och av lagen om införande av en lag om ändring av lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar

Regeringens proposition RP 180/2016 rd

Utskottets betänkande JsUB 10/2016 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Arto Satonen: Ärende 22 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger jord- och skogsbruksutskottets betänkande JsUB 10/2016 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Debatt

20.28 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies sekä lukuisa muu yleisö! Maa- ja metsätalousvaliokunta, kuten myös hallitus, on kiinnittänyt huomiota siihen, että maatalouden taloudellinen tilanne on tällä hetkellä todella heikko. Maatalousmarkkinoilla on tapahtunut odottamattomia markkinahäiriöitä, joiden seurauksena tuottajahinnat ovat laskeutuneet merkittävästi. Erityisen voimakas vaikutus on ollut Venäjän 2014 asettamalla elintarvikkeiden tuontikiellolla. Myös se, että maaliskuussa 2015 EU:ssa luovuttiin maitokiintiöistä, on sotkenut maitomarkkinoita ja aiheuttanut ylituotanto- ja häiriötilanteen koko EU:n alueella.

Vuoden 2014 helmikuusta maidon tuottajahinta on laskenut 16 prosenttia helmikuuhun 2016 mennessä. Sianlihan tuottajahinta on laskenut 15 prosenttia, broilerin 11 prosenttia, leipävehnän 8 prosenttia ja naudanlihan 7,5 prosenttia. Samaan aikaan tuotantopanosten nousu on jatkunut muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Tämä on johtanut siihen, että maksuvalmius sellaisillakin tiloilla, joilla itse tuotannon normaalisti pitäisi olla kannattavaa, on häiriintynyt ja tilat ovat jopa konkurssiin alla. Siksi on erittäin tärkeää, että taruimme nyt toimeen ja toteutimme niitä hallitusohjelman linjauksia, joilla tästä kriisistä päästään yli.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki maatiloille vuosina 2016 ja 2017 myönnettävistä valtiontakauksista. Valtiontakaukset myönnettäisiin pankkien antamille maksuvalmiuslainoille ja rahoitettaisiin Maatilatalouden kehittämisrahastosta. Lisäksi muutetaan kahta lakia niin, että pystymme saamaan korkotukilainojen ja valtionlainojen lyhennysten maksuun lykkäysvuosia. Erityisen tärkeää on havaita se, että kun nämä valtionlainojen lyhennykset tulevat maksuun nyt tämän kuun lopussa, jo näihin on mahdollista tätä lykkäystä hakea. Näin tulemme säästymään monilta erittäin vakavilta tilanteilta, jopa konkurssiuhilta maatiloilla, ja pääsemme tämän vaikean ylimenokauden yli.

Punkt i protokollet PR 106/2016 rd

Nyt sinänsä on jo vähän valoa näkyvissä. Tuottajahinnat ovat kääntyneet hienoiseen nousuun, ja ylituotantotilannetta monelta osin on saatu purettua. Hienoa on myöskin se, että meidän vientiponnistelumme kantavat ja esimerkiksi sianlihan vienti Kiinaan on alkamassa, samoin kauran vienti, ja maitotuotteitahan sinne Kiinaan jo on vietykin. Pienenpienstä elpymistä myös muilla markkinoilla on havaittavissa, ja uskon, että koska maapallon väestö kasvaa huimaa vauhtia ja on arvioitu, että 2050 täytyy tuplata maataloustuotanto koko maailmassa, jotta tähän haasteeseen pystytään vastamaan, niin ei voi olla kovin pitkissä kantimissa se, että kun väkimäärä kasvaa, niin nämä tuottajahinnat matelevat näin matalalla. Sinänsä kaikki ne toimet, mitkä edesauttavat tämän markkinahinnan kohtuullisemmaksi määräytymistä myöskin sinne tuottajaportaaseen, ovat myös erittäin toivottavia ja tervetulleita. Näihin on myös tartuttu.

20.33 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki maataloilta vuosina 2016 ja 2017 myönnettävistä valtiontakauksista. Lain tarkoituksena on helpottaa maatalouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuneita tilapäisiä taloudellisia vaikeuksia maataloilla, joten laki on tässäkin mielessä erittäin tärkeä.

Kuten olemme aikaisemminkin kuulleet, maatalousmarkkinoilla on tapahtunut odottamattomia markkinahäiriöitä viime vuosien aikana, minkä seurauksena tuottajahinnat ovat laskeneet merkittävästi ja maatalojen lyhyen aikavälin maksuvalmius on heikentynyt. Monella tilalla on vaikeuksia selviytyä normaalista toiminnasta aiheutuvista kustannuksista ja velkojen lyhennyksistä. Pankkeilla ei aina ole ollut ymmärrystä maanviljelijöitä kohtaan. Tällä hetkellä en tiedä yhtään maatalousmyönteistä pankkia. Pankkien linja onkin kiristynyt huomattavasti viime vuosina. Suurimmat maksuvalmiusongelmat ovat korostuneet etenkin nuorilla maatalousyrittäjillä, jotka ovat tehneet suuria investointeja tiloillaan, heillä, joiden velkataakka on suuri ja jotka eivät ole ehtineet varautua nopeisiin ja monesti odottamattomiin hinnanmuutoksiin. Tämä arvokas joukko on kuitenkin se, joka tulevaisuudessakin mahdollistaa meille kaikille puhtaan suomalaisen ruuan. Heidän työpanostaan ei voi liikaa korostaa.

Esityksen mukaisen valtiontakausjärjestelmän kriteerien tulee olla helposti ymmärrettäviä ja mahdollisimman yksinkertaisia takauksen hakijoiden ja viranomaisten hallinnollisen taakan välttämiseksi. Näin ei ole viime aikoina ollut.

Pidän tärkeänä, kuten maa- ja metsätalousvaliokuntakin, että takaus voidaan myöntää myös turkistuottajalle. Suomessa tarhataan turkiksia erittäin eettisesti, ja voidaankin sanoa, että harva pitää edes koirastaan yhtä hyvää huolta kuin turkistuottajat ketuista ja minkeistään. Suomen turkiseläintarhoilla tuotettiin esimerkiksi viime vuonna noin 1,9 miljoonaa minkinnahkaa ja hieman yli 2 miljoonaa ketun- ja suomensupinnahkaa. Mielestäni Suomessa olisi mahdollisuus moninkertaistaa turkisten tuottaminen, koska se on myös turkistuottajalle taloudellisesti kannattavaa. Keskimäärin turkishuutokaupassa maksetaan ketunnahasta noin 145 euroa kappale ja minkinnahasta 40—50 euroa kappale.

Arvoisa puhemies! Ihan faktatietona tähän lopuksi, että Suomi on maailman viidenneksi suurin tuottajamaa minkin- ja toiseksi suurin ketunnahkojen osalta ja turkisala työllistää Suomessa suoraan noin 5 000 ihmistä, joten ei voida sanoa, että kyseessä olisi ihan mitätön ala, jota tämä valtiontakausjärjestelmäkin nyt koskee. Pidän erittäin tärkeänä, että järjestelmä koskee myös turkistuotantoa tavanomaisen maataloustuotannon lisäksi. On myös tärkeää huomata, että tätä lakiehdotusta on tarkoitus soveltaa lainoihin, jotka on myönnetty ennen ehdotettujen lainmuutosten voimaantuloa.

Punkt i protokollet PR 106/2016 rd

Pidän esitystä erittäin hyvänä, koska se osaltaan helpottaa suomalaisen maataloustuottajan maatalouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuneita tilapäisiä taloudellisia vaikeuksia maataloilla.

20.37 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Vielä jatkan tähän erinomaiseen puheenvuoroon siitä tärkeästä seikasta, että tämä lainsäädäntö koskee myös turkistarhoja, se oli todella tärkeää, ja selvennän, että takauksen kohteena olevan lainan enimmäismäärä on 30 prosenttia maatalousyrittäjän kahden edellisvuoden myyntitulojen ja maataloustukien yhteenlasketusta keskiarvosta, kuitenkin enintään 110 000 euroa ja vähintään 30 000 euroa. Valtiontakaus voi koskea enintään 70:tä prosenttia takauksen kohteena olevan lainan määrästä. Ja laina-aika on enintään 7 vuotta, siihen voi sisältyä enintään kaksi lyhennysvapaavuotta.

On tärkeää, että pidämme huolta niistä ihmisistä, jotka ovat uskoneet ja investoineet kotimaiseen ruuantuotantoon, sillä he tuottavat meidän lapsillemmekin tulevaisuudessa ruokaa.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—3 i proposition RP 180/2016 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.